

Artikel NRC 21 oktober 2019:

Een graf op eigen landgoed, zodat er nooit kan worden gebouwd

Begraven Een Venloos echtpaar wil op eigen grond begraven worden, om te voorkomen dat er ooit gebouwd wordt. De gemeente vindt het niks.

Jeroen Sanders (70) en zijn vrouw Gerjo (66) willen begraven worden op hun landgoed in Venlo. Ze vinden het een mooie plek, maar met hun wens willen ze ook een signaal afgeven aan hun nazaten. Hun graven moeten die ertoe aanzetten het door hen ontwikkelde stuk natuur van zes hectare in stand te houden.

„Toen mijn vader in 1987 de laatste aandelen van de meubelfabriek Leolux overdeed aan een zakenpartner en mij, kregen we een doodskestje cadeau waar een vuist uitkwam”, vertelt Sanders. „De boodschap: ga de tent niet verpatsen voor boten, Porsches of maîtresses, want dan kom ik verhaal halen.”

In die geest handelt het echtpaar ook, zegt Sanders. „Postuum kunnen we als een dorpje van Asterix en Obelix misschien dapper weerstand bieden tegen de verdere ‘verdozing’ door vestiging van nieuwe logistieke en agrobedrijven. Willen ze hier toch bouwen, dan is het over ons lijk.”

Sanders leidt rond over het terrein achter zijn villa, ingeklemd tussen de A73 en een ontsluitingsweg van het uitdijende bedrijventerrein Greenport. Op aanwijzing van een landschapsarchitect liet hij er 16.000 bomen planten. Kunstenaars kregen opdracht werken te maken voor in het bos. Enkele daarvan verwijzen „op speelse wijze” naar de geschiedenis van de fabriek, waarvan Sanders mede-eigenaar is. Er staan onder meer een moderne kapel voor zijn voorouders en artistieke variaties op „iconische Leolux-ontwerpen”.

In de weg

Sanders verzocht de gemeente Venlo eind 2017 om toestemming. Nu lijkt een beslissing nabij. Verantwoordelijk wethouder Sjors Peeters (50Plus) zegt het oordeel over het verzoek van het echtpaar Sanders aan de gemeenteraad van Venlo over te laten. Maar voor de vergadering van woensdag, waarin een besluit moet vallen, geeft hij met het college het advies de aanvraag af te wijzen. Burgemeester en wethouders vrezen „precedentwerking”. Als de Sandersen toestemming krijgen, zullen velen hun voorbeeld willen volgen. „Door de toenemende populariteit van crematoria hebben begraafplaatsen het nu al moeilijk. Ze liggen deels al leeg. Met het toestaan van een graf op het landgoed legt de gemeente zich bovendien voor misschien wel vijftig jaar vast. Dat zit mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de weg.”

Waarom gemeenten een voorkeur voor begraven hebben, op hun begraafplaatsen Peeters zegt ook dat geen sprake is van decennialange binding van de familie met de grond waarin ze willen worden begraven. Vererving en verkoop van de zes hectare kunnen volgens hem bovendien leiden tot onduidelijkheden over het eigendom. Sanders proeft bij de wethouder een afkeer van „rijkelui die met geld een eigen werkelijkheid creëren”. Peeters laat dat voor rekening van Sanders.

Venlo heeft nog geen beleid voor begraven in eigen grond. Een landelijk overzicht ontbreekt, maar dit lijkt te gelden voor verreweg de meeste gemeenten.

Peeters vindt dat de gemeente Venlo nieuw begraafbeleid moet krijgen. „Niet alleen naar aanleiding van dit verzoek om op het eigen landgoed te mogen liggen. Er verandert veel op dit moment. Lichamen van Venlonaren van Marokkaanse komaf werden voorheen eigenlijk altijd in Marokko ter aarde besteld. Nu willen ze vaak hier mogelijkheden bekijken. We hebben ook voor het eerst een verzoek tot resomeren, het oplossen van een stoffelijk overschot in zuur, in behandeling.” Deze vorm van lijkbezorging is volgens voorstanders milieuvriendelijker dan begraven of cremen.

Als de gemeenteraad het verzoek van het echtpaar Sanders afwijst, kan het in beroep bij de provincie.